

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **X. H. B.**
posledním známým pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1570/BA-BA01-HA13-2023 ze dne
29. 1. 2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Řízení před správním orgánem

1. Žalobce podal dne 15. 11. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žádost odůvodnil tím, že na území České republiky žije již od roku 2008, má zde nezletilou dceru, naopak ve Vietnamu nikoho nemá. Návratu do Vietnamu se obává také kvůli svému zdravotnímu stavu, kvůli kterému si nebude schopen sehnat práci. Před opuštěním Vietnamu v roce 2008

absolvoval kurz v armádním letectvu. Žalobce má obavy z toho, že ho armáda bude po návratu hledat.

2. Žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona o azylu neudělil. Žalobce chtěl legalizovat svůj pobyt na území České republiky, neboť zde žije dlouho a má zde dceru. Do Vietnamu se nechtěl vrátit rovněž ze strachu z možného sledování armádou. Jeho výpovědi však v tomto ohledu byly nesourodé. Zároveň žalobce nemá ve Vietnamu žádné rodinné a ekonomické zázemí. Žalovaný dospěl k závěru, že se nejedná o důvody azylově relevantní.

II. Řízení před soudem

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojil žalobou. V ní namítl, že o mezinárodní ochranu žádal především z obavy, že se o sebe nebude schopen ve Vietnamu postarat. Žalobce není schopen vykonávat fyzicky náročnou práci. V případě návratu do země původu by pravděpodobně nenašel práci, a tudíž by byl vystaven riziku těžké chudoby, eventuálně i smrti, neboť ve Vietnamu není důchodový systém. Dále se žalobce obává návratu kvůli své nezletilé dceři a její matce, které by mohly přijít k závažné újmě, neboť by se o ně nemohl finančně postarat. Dalším důvodem, proč o mezinárodní ochranu žádal, byl strach z pronásledování vietnamskou armádou za to, že krátce po absolvování jejich kurzu opustil zemi. Žalovaný se měl také důkladněji zabývat tím, zda byly dány důvody pro udělení národního humanitárního azylu. Nucený návrat do Vietnamu považoval žalobce za nelidský. Přinejmenším však byl dán důvod pro udělení doplňkové ochrany z důvodu nebezpečí vážné újmy.
4. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou. V průběhu správního řízení bylo prokázáno, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla snaha legalizace pobytu žalobce na území České republiky, což však není důvod azylově relevantní. Rovněž ekonomické problémy žalobce v zemi původu nelze bez dalšího považovat za takové důvody. Výpovědi žalobce ohledně jeho údajného pronásledování vietnamskou armádou byly nekonzistentní, nesourodé, a tudíž nevěrohodné. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv její formě.

III. Posouzení věci

5. Žaloba není důvodná. Z tvrzení žalobce a shromážděných informací o Vietnamu nevyplývá, že by žalobci v zemi původu hrozilo pronásledování nebo nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný tak po právu žalobci mezinárodní ochranu neudělil.
6. Rozložením důkazního břemene ve věcech mezinárodní ochrany se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 Azs 66/2008-70 ze dne 30. 9. 2008, č. 1749/2009 Sb. NSS. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o mezinárodní ochranu. Jistá procesní aktivita je ovšem požadována i po správním orgánu, který by měl v průběhu pohovoru vhodně kladenými otázkami zjistit, zdali žadatelem tvrzené skutečnosti jsou relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany, a tvrzení žadatele podle toho klasifikovat. Břemeno důkazní je oproti tomu rozloženo více mezi žadatele a správní orgán. Primárně je to ale žadatel, který je povinen prokazovat jednotlivá fakta. Správní orgán je ale povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují.

K nedůvěryhodnosti tvrzení žalobce

7. Žalovaný zohlednil zejména žalobcovy výpovědi. V rámci poskytnutí údajů k podané žádosti dne 21. 11. 2023 žalobce pouze uvedl, že ve Vietnamu nikoho nemá, delší dobu žije v České republice a má zde i dceru. O problémech s armádou začal hovořit až během pohovoru dne 29. 11. 2023, kdy uvedl, že v případě návratu do Vietnamu se obává, že ho armáda bude sledovat a kontrolovat. Před vycestování ze země v roce 2008 absolvoval kurz v armádním letectvu. Zároveň ale uvedl, že zemi opustil kvůli nouzi o práci. Do České republiky vycestoval za účelem podnikání, přičemž měl i příslušné vízum. V České republice poté získal povolení k dlouhodobému pobytu. To mu následně bylo zrušeno, neboť byl odsouzen. Do Vietnamu se po svém vycestování třikrát vrátil. Nejdelší návštěva trvala 5 měsíců, neboť jeho otec byl nemocný, načež následně zemřel. Byl si jistý, že v té době byl sledován armádou, viděl protokoly a záznam. Nikdo ho nezadržel, ale žalobce se jich bál.
8. V rámci doplňujícího pohovoru dne 21. 12. 2023 žalobce uvedl, že se do Vietnamu vrátil v letech 2010, 2013 a 2014 (kvůli sňatku, následně rozvodu a nemocnému otci). Na pohřbu otce byl sledován armádou. Uvedl, že mu o tom řekli jeho kamarádi, kteří pro armádu pracují. Důstojník, který pracuje v té sekci, mu o tom řekl. Protokoly a záznam o sledování neviděl, řekli mu o tom jeho kamarádi v roce 2014. On sám nepociťoval, že by byl pronásledován. Žádné potíže při návratu do Vietnamu neměl. Také uvedl, že se po něm ptali příslušníci armády v oblastech, ve kterých se ve Vietnamu nacházel, o čemž se dozvěděl od sousedů. O mezinárodní ochranu nežádal dříve, neboť v České republice měl platné povolení k pobytu. Dále uvedl, že se do Vietnamu nechce vrátit kvůli dceři a obavám z toho, že si kvůli zdravotnímu stavu nenajde práci, bude tam mít těžší život.
9. Skutkovému závěru žalovaného, že výpovědi žalobce týkající se jeho sledování armádou byly nekonzistentní, nesourodé, a tudíž nevěrohodné, nelze nic vyčíst. Žalobce během pohovorů měnil své odpovědi a zároveň poslední zprávy o možném sledování měl mít z roku 2014 od svých kamarádů/důstojníka. Údajné zprávy taky byly více než 10 let staré. Žalobce se rovněž do Vietnamu po svém vycestování třikrát vrátil, přičemž uvedl, že žádné problémy během svých návštěv neměl (V rámci prvního pohovoru pouze uvedl, že pociťoval strach, žádné potíže mu příslušníci armády ale nedělali). Potíže neměl ani, když zemi opouštěl. Rovněž uvedl, že do České republiky vycestoval za účelem podnikání. V řízení před žalovaným tak nebylo prokázáno, že by žalobci hrozilo ze strany armádního letectva nebezpečí pronásledování nebo vážné újmy ve smyslu zákona o azylu.

Ke sledování armádou

10. Vedle toho pak lze zdůraznit, že tvrzení žalobce o sledování armádou – i kdyby byla uvěřitelná – by nemohla založit důvod pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Samotné sledování armádou, odůvodněné patrně specializací žalobce v přijímání a vysílání šifrovaných zpráv *pro vojenské účely*, tj. nikoliv např. pro uplatňování politických práv, nepředstavuje pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu (závažné porušení lidských práv) a není motivováno některým z důvodů předvídaných § 12 zákona o azylu. Nepředstavuje ani vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že žalobce ani netvrdil opak, není třeba tento názor nijak podrobně odůvodňovat.

K rodinným a zdravotním důvodům

11. Co se týče obav žalobce, že nebude schopen finančně zabezpečit rodinu na území České republiky, soud souhlasí se žalovaným, že rodinné vazby žalobce na území České republiky

nejdou samy o sobě důvody významné pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a 14a zákona o azylu.

12. Žalobce dále hovořil o tom, že v zemi původu nikoho nemá a zároveň se obává, že si tam nebude schopen sehnat kvůli svému zdravotnímu stavu práci (není schopen výkonu fyzicky náročné práce). Z výpisu ze zdravotní dokumentace Zdravotnického zařízení Ministerstva vnitra (č. l. 71-63 správního spisu) a doložených lékařských zpráv z vazební věznice (č. l. 81-79 správního spisu) vyplývá, že žalobce podstoupil v roce 2019 operaci střev. V Zařízení pro zajištění cizinců Balková požádal o změnu diety, načež mu bylo vyhověno. Následně se žalobce dostavil do zdravotní ambulance ještě jednou kvůli nachlazení. Žalobci byly podány léky. Jiné problémy ze zdravotní dokumentace či doložených zpráv nevyplynuly. Pouhé obavy žalobce, že si možná nebude schopen sehnat práci, neboť prodělal operaci střev a není schopen vykonávat fyzicky náročnou práci, nezakládají důvod pro udělení mezinárodní ochrany v jakékoliv její formě.
13. Nedostatečná lékařská péče v zemi původu může představovat riziko nelidského či ponižujícího zacházení zcela výjimečně (což plyne jak ze samotného smyslu slov užitých v čl. 4 Listiny základních práv EU, tak její systematiky – srov. čl. 35, a relevantní judikatury – srov. rozsudky velkého senátu ESLP ve věcech N. proti Spojenému království č. 26565/05 ze dne 27. 5. 2008, odst. 42, a Paposhvili proti Belgii č. 41738/10 ze dne 13. 12. 2016, odst. 183, a Soudního dvora C-578/16 PPU ze dne 16. 2. 2017, odst. 68, 75). Žádné konkrétní, natožpak odpovídající skutkové okolnosti žalobce netvrdil ani před žalovaným, ani v řízení před soudem.
14. Nedůvodná je obecná námitka žalobce, že žalovaný nezohlednil jeho individuální situaci. Individuální situace žalobce je totiž představována výhradně okolnostmi, které nejsou významné pro udělení mezinárodní ochrany. Ty zohledněny byly. Žalovaný vycházel z informace odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra (Bezpečnostní a politická situace v zemi) ze dne 14. 6. 2023, a dále z výpovědí žalobce učiněných v rámci pohovorů, které ve vzájemné souvislosti činily azylový příběh žalobce nevěrohodným. S ohledem na to, byla informace obstaraná žalovaným dostatečná a dostatečný je rovněž jeho závěr, že žalobci v zemi původu nehrozí pronásledování či nebezpečí vážné újmy.

Národní humanitární azyl

15. Ani námitka týkající se udělení národního humanitárního azylu není důvodná.
16. Na udělení národního humanitárního azylu nemá žadatel právní nárok. Podle § 14 zákona o azylu jej lze žadateli udělit při kumulativní splnění dvou podmínek: 1) v řízení není zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu a 2) jedná se o okolnost hodnou zvláštního zřetele, přičemž zákon neuvádí výčet takových okolností. Je tedy na správním orgánu, aby posoudil konkrétní situaci a uvážil, zda lze takovou situaci podřadit pod okolnost hodnou zvláštního zřetele, a zda je v konkrétním případě důvod pro udělení humanitárního azylu. Jde tedy o rozhodnutí založené na kombinaci neurčitého právního pojmu a správního uvážení žalovaného, které soud podle § 78 odst. 1 s. ř. s. hodnotí jen omezeně (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 105/2004-72 ze dne 19. 7. 2004, č. 375/2004 Sb. NSS).
17. Žalovaný své závěry o absenci důvodů pro udělení národního humanitárního azylu řádně shrnul na str. 7 napadeného rozhodnutí, na které soud plně odkazuje. Zohlednil zejména zdravotní stav žalobce. Žalobce podstoupil operaci střev, není však bezprostředně ohrožen na životě, aby se dalo uvažovat o okolnosti hodné zvláštního zřetele. Samotná nižší úroveň lékařské péče v zemi původu nezakládá důvody zvláštního zřetele (srov. rozsudky NSS č. j.

2 Azs 8/2004-55 ze dne 11. 3. 2004, č. j. 5 Azs 14/2012-30 ze dne 14. 11. 2013, č. j. 9 Azs 196/2016-47 ze dne 8. 12. 2016 a další).

18. Nad rámec toho žalobce uvedl, že má na území nezletilou dceru, není však zapsán v jejím rodném listu. Existenci rodinných vazeb na území České republiky také nelze považovat samu o sobě za okolnost hodnou zvláštního zřetele (ustálená judikatura; srov. rozhodnutí NSS č. j. 4 Azs 47/2004-60 ze dne 8. 4. 2004, č. j. 8 Azs 146/2023 ze dne 20. 3. 2024). Rovněž obavy žalobce, spočívající v nedostatku finančních prostředků a nemožnosti sehnat práci v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, které nestačí na udělení humanitárního azylu (ustálená judikatura; srov. rozhodnutí NSS č. j. 5 Azs 3/2003-54 ze dne 27. 8. 2003, č. j. 1 Azs 320/2019-30 ze dne 27. 11. 2019, č. j. 8 Azs 146/2023-55 ze dne 20. 3. 2024). Nad rámec toho žalobce netvrdil žádné další okolnosti, které by žalovaný mohl posoudit jako okolnosti hodné zvláštního zřetele.
19. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro humanitární azyl se tudíž *prima facie* nijak nevymykají akceptovatelnému výkladu § 14 zákona o azylu či mezím správního uvážení žalovaného.

IV. Závěr

20. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 29. dubna 2024

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce